

fólkatingsvalið 94

Tí ein javnaðar-mann á danating

Avtalurnar við danir hava m.a. tryggjað, at øll okkara uttanlandsskuld verður endurfíggað av danska statinum. Um hetta ikki varð gjørt, so var samfelag okkara longu farið fyri bakka. Hvussu í allari víðu verð skuldu vit megnað at afturgoldið hesi lán uttan vit fingur tey endurfíggað í Danmark spyr Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður og valevni javnaðarfloksins til fólkatingsvalið.

Hann vísir á, at hesar avtalur hava tryggjað okkum búskaparligan stabilitet. Tær hava tryggjað okkum, at samfelagið fær ikki loyvi at stegða upp.

Vit føroyingar hava nú í mong ár valt okkara umboð í danska fólkatingið, og sum vera man, so hevur spurningurin um týðningin av hesum tingssessum við millumbilum verið framm-arlaga í føroyska kjakinum, har nøkur hava viljað varðveitt hesar sessir og onnur ikki.

Men soleiðis, sum støðan er í Føroyum í dag, so man

tað vera breið semja um, at umboðan okkara á danatingi ongantíð áður hevur havt so avgerandi týðning fyri okkara samfelag, sum júst í hesum tíðum.

Farna lögtingsvalskeiðið hevur verið mest trupla í føroyskari politiskari søgu. Men harumframt, so hevur alt okkara samfelag, hvørt húski og hvørt einstakur á sínum eina kroppi merkt

eina kreppu, sum í nýggjari tíð ikki kennir sín líka. Afturvendandi bankakreppur, virkir og skip eru farin av knóranum, methøgt arbeiðsloysi og so ein hópur av okkara landsmonnum fluttir frá húsi og heimi. Hetta er alt úrslit av eini gongd, sum hevur verið ávegis í mong ár, og hvør uppruni nú er lýstur í drúgvum kanningartilfari og frá-

greiðingum.

Føroya Landsstýri og Føroya Løgting valdu at loysa tann mest átróðkandi spurningin, nevniliga tann fíggarliga, í tóttum samstarvi við danskar myndugleikar.

Hetta samsvar og hesar samráðingar hava gjørt, at okkara banka- og fíggar-kervi ikki skramblaði saman við teimum óhugnaligu fylgjum, tað annars kundi havt.

Hetta arbeiðið hevur gjørt, at vit nú hava ein banka, sum ikki fær loyvi at fara av knóranum, tí hesa trygd veita landsstýrið og danska stjórnin í felag.

Harafurtur hava vit tryggjað, at øll okkara uttanlandsskuld verður endurfíggað av danska statinum. Um hetta ikki varð gjørt, so var samfelag okkara longu farið fyri bakka. Bara í ár fellur ein góð hálfur miljard krónur av uttanlandsskuldini til gjaldingar í einum, og komandi ár fellur uml. ein miljard krónur til gjaldingar. Hvussu í allari víðu verð skuldu vit megnað at afturgoldið hesar upphæddir. Tí er avgjørt neyðugt við hesum møguleika fyri endurfígging.

Tað er eisini her kanska neyðugt at undirstrika, at vit av okkara skuld til donsku stjórnina ikki gjalda loyvda krónu í avdráttum enn. Hetta skal seinni gerast av. Men vit gjalda rentu av somu skuld, sum í løtuni er alt ov høgt fyri okkara gjaldsorku.

Hóast okkara kreditvirði

í løtuni er á null-punktinum, so hava vit ein lángevna, sum vil veita okkum lán, nevniliga danski staturin. Men neyvan finnst nógvir aðrir beint nú.

So øll tann hástóra og sera lítið sjálvrannsakandi mála-geipanin frá fleiri politiskum er púra burturvið og villileiðandi.

Tað er uttan iva rætt, at okkara stoltleiki sum serstøk tjóð er gingin nakað nær í nøkrum av teimum treytum, sum danir hava sett okkum. Men hvat við at spyrja okkum sjálvar, um vit ikki sjálvir áttu at sett okkum hesar treytir? Hvat líkist tað eitt nú, at vit á Christiansborg skulu fáa at vita, at ein lívsneyðug treyt fyri, at vit framhaldandi kunnu búleikast á hesum klettum er, at vit røkja okkara fiskatilfeingi við skynsemi? Kundu vit ikki sjálvir havt sett okkum slíka treyt? Var tað politiski ryggurin, sum sveik?

Og hava vit í øllum samfelagsligum og politiskum viðurskiftum verið lítaleysir.

Latið okkum ikki gloyma, at hesar avtalur tryggja okkum búskaparligan stabilitet – hóast seglini eru repað. Avtalurnar tryggja okkum, at samfelagið fær ikki loyvi at stegða upp.

Treytirnar, sum fylgdu í

kjalarvørrinum vóru – hondina á hjartað – nógvar neyðugar og áttu at verið settar okkum av okkum sjálvum. Men hin vegin, um vit vilja hava tær broyttar, so skulu vit ganga samráðingarvegin. Júst henda veg hevur javnaðarflokkurin fram um aðrar flokkar slóðað fyri, og tað vilja vit framhaldandi gera.

Men her er tað rættliga avgerandi og umráðandi, at vit tá eiga ein føroyskan javnaðarmann á danatingi, sum kann tala okkara sök, og sum hugsjónarliga er á bylgjulongd við størsta flokkinn í Danmark og komandi stjórnarflokkinn.

Borgarligi vøgurin í fólkatinginum (Vinstri og Konservativ) hava nú bjóðað Framburðsflokkinum við Kirsten Jacobsen til eitt stjórnarligt samstarv. Hvørt mansbarn kennir hennara kenslur fyri Føroyum. Men tað, sum ringast er, er, at eitt umboð fyri fólkaflokkinn ella eitt umboð fyri sambandsflokkinn verða partur í hesi borgarligu samgongu saman við Framburðsflokkinum og Kirsten Jacobsen.

Tí skal tað verða mín áheitan, at allir føroyingar velja flokkinn, sum vil finna loysnir. Veljið tí javnaðarflokkinn.

Jóannes Eidesgaard

enn har er gilt at velja ímillum. Fólkaflokkurin hevur í løtuni umboð á danatingi – men fjáttur tykist at vera fallin á hann, tí hann er longu farin at gremja seg um, at teir skulu missa tann sessin.

Einki er at undrast um, at tit góðu veljarar kenna tykkum ørkymlaðar av øllum tí, sum er hent og sum hendir í okkara samfelag – og einki er at undrast yvir, um tit eru í stórum iva um tað yvirhøvur loysir seg at fara á val. – Tí hvønn skulu tit velja.

Og kortini er valið sera einfalt!

Tí sjálvandi kunnu tit ikki velja teir flokkar á danating, sum ætla sær at leggja seg í fýrningin á teimum flokkum har, sum í politiskari neyð eru noyddir at stýða seg til danska framburðsflokkinn, sum jú er gittin fyri at vera Føroya fíggingin nr. 1. Kirsten Jacobsen, sum er hin kendasti politikarin í tí flokkinum, hevur jú bygt og vunnið meginpartin av sínari »karrieru« við sínum út-

spillingum av Føroyum og øllum tí, sum føroysk er. Tað er tilfíkk, ið áður nevndu háttvirðu føroysku borgarligu flokkar beinleiðis ella óbeinleiðis fara at stuðla um teir fáa umboð niðri á Kristiansborg.

Og tað má ikki henda, tí tað hava føroyingar stutt sagt ikki ráð til.

Tað liggja sum kunnugt stórar og truplar samráðingar við danir fyri framman, og tær verða als ikki lættari, um so verður, at danski framburðsflokkurin saman við tveimum borgarligum umboðum úr Føroyum verður tungan á vágskálini í einari komandi danskari stjórn.

Tað er kortini sannlíkt, at javnaðarflokkurin verður tann, sum skipar stjórn í Danmark eftir valið, og tí er tað heldur ikki heppið, at føroyingar velja tvey borgarlig umboð á Kristiansborg.

Tað er tí umráðandi, at vit í hesum truplu tíðum, sum vit tíverri eru stódd í, velja umboð á danating, sum ikki stuðla teimum flokkum, sum áður eru nevndir, og

tað ger javnaðarflokkurin sum kunnugt ikki. Javnaðarflokkurin hevur í hesum døgum sýnt, at hann hóast stórtap á lögtingsvalinum seinast, framvegis hevur bæði áráðið og vilja at virka Føroyum at gagni, og tað ætlað hann sær eisini á Kristiansborg.

Men, til tess nýstít okkum tín stuðul.

Javnaðarflokkurin hevur sum er umboð á danatingi – og mín áheitan á tykkum veljarar skal vera, at Føroyar, tá ið valið er av, framvegis hava eitt umboð úr føroyska javnaðarflokkinum har!

Eg fari at enda at ynskja tykkum øllum eitt gott val, og tað fáa vit við at velja javnaðarflokkinn.

Gott val!

Jógvan Adolf Johannesen